

נְהוֹרָא

אור העבודה הפנימית בדרך הבעש"ט הק'

פרשת פנחס תשפ"ו גליון רפא	לבלתי תהיה סגור מהם תנו רבנן מעשה	א בארדיטשוב'ע קנאות שערי השפעה	לא באים למלחמה בלי נשק דבר הבעל שם טוב	ביאור על "דרוש הקיווי" להרמזה"ל אש האמונה
---------------------------------	---	--------------------------------------	--	---

הוקם לעי"נ הגה"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

נהורא מעליא!

דבר המערכת

מי אני שאחשוב על צער השכינה?

נכון, אתה לא ראוי, אבל מה השכינה אשמה בכך? היא צריכה משהו שיגדיל אותה!

קדושה, וזהו דרגה גדולה מאוד, אבל מי שם על לבו את צער השכינה ואת מיעוט המלכות בעולם.

והמלכות אינה יכולה להושיע את עצמה, היא תלויה בנו, ולכן, אם מוסיפים קצת לב שעושים את עבודתנו כדי להגדיל כבוד השכינה - יש לכך תועלת גדולה לשכינה (תיקון"ז תיקון ו כב.), כי הגדלתה או מיעוטתה נתונה בידנו ובדעתנו - 'אין מלך בלא עם'.

והשכינה הקדושה תובעת ומתחננת אל כל אחד מאיתנו: אל תחזיק עצמך קטן כ"כ, אל תתהלך בענוה על חשבונך, כמו שהשכינה התגלתה להבית יוסף כשנתאסף יחד בליל שבועות עם קבוצה כדי ללמוד ולקשט השכינה ואמרה להם "החזיקו עצמכם לגדולים" (ש"ה הק', מסכת שבוועות פרק גר מצוה), כי בענין זה צריך כל אחד להחשיב עצמו כמו צדיק הדור, ואם אינו עושה זאת בשביל עצמו - יעשה זאת למען השכינה.

ויש לדעת כי המתעסק עם הגדלת כבוד השכינה - נפתחים בפניו כל אוצרות השפע, כי המפתחות נמצאים בידה של השכינה הקדושה - המלכות העליונה.

יש לדעת כי המתעסק עם הגדלת כבוד השכינה - נפתחים בפניו כל אוצרות השפע, כי המפתחות נמצאים בידה של השכינה הקדושה - המלכות העליונה.

נתאר לעצמינו שהמלך מגיע לעיר גדולה ומשמיע את דבריו בפני רבבות אלפי איש העומדים בחרדה ודומיה. לפתע נעמד אחד מהקהל ומתחיל לדבר אל חבירו, בקול רם, כאילו המלך לא נמצא כאן.

הוא עלול למצוא את עצמו יושב מאחורי סורג וברח למשך כל ימיו, ואולי אף לשלם על כך במחיר חייו.

יתכן שיש לאדם זה 'עבירות' נוספות, הוא העלים מיסים, הוא לא הקפיד לקיים את גזירות המלך במלואם, אבל על כך אפשר למחול ואפילו להעלים עין, אך כאשר מדובר כאן בכבודו של המלך, כאשר נוגעים ב'מלכות', אין מחילה ואין ויתור, העונש מגיע מיד.

וכן מאידך, אדם שפועל ללא הרף להגדיל את כבוד המלכות, מעודד ושולח שליחים בכל מקום כדי לרומם את שמו הטוב של מלכו הנערץ, נפתחים אליו כל הצינורות, הוא מסודר לכל החיים, כל מה שצריך - יינתן לו ברווח מבית המלך - כי הוא מתעסק כאן עם המלכות שבידיה מופקדות כל הסגולות וכל המפתחות (זוה"ק כי תצא רעו.).

ע"פ "אש המועדים" - בין המצרים

המושג 'שכינה הקדושה' נתפס אצל רוב האנשים כדבר מופשט, גבוה ונעלה, שאינו שייך אלינו. כל שכן כשמדברים על 'להשתתף בצער השכינה' או 'לכוין במעשיו למען כבוד שמים' הרי זה נחשב כעבודה השייכת לצדיקי עולם, לא לאנשים פשוטים כמונו שאנו צריכים להסתדר תחילה עם העבירות שלנו.

ולכן צריך חיזוק גדול בכל הנוגע לענין השכינה, ויש לדעת שהעבודה הזאת מוטלת עלינו, כי השכינה הקדושה ממתנת עלינו, היא לא מקבלת תירוץ, ואם אנחנו לא נגיע ונחשוב עליה - אין לה מי שיעשה את זה, כי רק אנו בניה ואין אחר שידאג לה, בפרט בבין המצרים שאז אפשר להשיג את השכינה יותר משאר ימות השנה כמובא מהמגיד ממעזריט.

והמשל לזה הוא על דרך ה'מלך' שיש לו 'מלכות', והם שני דברים נפרדים לגמרי:

המלך עצמו סגור בלשכתו ועוסק בענייניו הגבוהים. אינו צריך את הכבוד ולא איכפת לו מה חושבים עליו. אבל ה'מלכה' היא זו שסופגת את העלבון כשפוגעים ומזלזלים בכבוד המלך, ומאידך - מאושרת כשהמלך נוחל כבוד מרובה.

המלכות נבנית על ידי דעת העם. אם התושבים מקבלים עליהם את ציווי המלך - יש לו מלכות, ואם לאו - אין לו מלכות. אם האזרחים אוהבים ומכבדים את המלך - יש כאן מלכות, ואם הם שוטמים אותו - אין לו מלכות. כך יכול כל אזרח קטן להשפיע על ריבוי או מיעוט המלכות.

וכך גם לגבי המלך העליון שהוא מופשט ונעלה הרבה יותר מהשגתינו. אבל האציל רצון לברוא את העולם, והרצון הזה הוא ישות רוחנית שנקראת 'מלכות', והיא יורדת להחיות העולם והיא דואגת לכבודו של המלך.

כשמכבדים את המלך - מתרבה כבוד המלכות, והיא שוכנת בתוך הבריאה. וחלילה כשלא מקבלים את מרות המלך - מסתלקת השכינה מתוכינו.

לדאבונינו, המצב של 'כבוד שמים' נמצא בתחתית המדרגה, יראי ה' נמאסו, וכבוד שמו מחולל בראש כל חוצות. גם חסידים ואנשי מעשה דואגים להגדיל את הרוחניות שלהם, להוסיף עוד תורה ועבודה ועוד

מ'פנחס'

ל'בנות צלפחד'

מכירים את זה שאנו מתחילים להתפלל, ומרגישים - לא, היום זה לא היום. אתמול התפללתי כמו שצריך. מחה, מקווה שאתפלל כמו שצריך. אבל היום?

זה לא זה.

נישט דאס האט ד'פסוק געמיינט!

עם המסקנא ה'מושכלת' הזאת - לא נתווכח.

אבל בואו נשאל את עצמנו שאלה פשוטה:

אם היינו במקומו של פנחס - לא היינו חושבים בסגנון זה?

וכי לא היינו אומרים: אני, נכד של יתרו שפיטס עגלות לעבודה זרה - ברור שלא עלי המלאכה לנקום נקמת ה'?

וכי לא היינו מרגישים 'ובטוחים': אין סיכוי שהשבטים לא ירגמו אותי עם אבנים על העזות הגדולה?

לפני שאנו עונים - בואו נשאל עוד שאלה: אם היינו במקומו של בנות צלפחד - וכי היינו מעזים לגשת למשה רבינו לבקש נחלה על שם אבינו?

וכי לא היינו אומרים: לא יכול להיות שבנות של עובר עברה, שכולם ראו איך סוקלים אותו - יקבלו נחלה על שמו?

וכי לא היינו מרגישים 'ובטוחים': אין סיכוי שמשנה רבינו יפנה אל ה', וה' עוד יענה לו - במיוחד בשבילנו?

אלא מה אנו לומדים מכאן?

שאנו אין לנו להתעסק עם התוצאות של המעשים שלנו.

אנו אין לנו להתעסק עם 'פרשנויות' על המציאות ועל העבודה שלנו.

אם ה' רוצה מאיתנו עכשיו שנתפלל - נתפלל.

אם הוא רוצה שנלמד - נלמד.

וכן, אם הוא רוצה שנבקש ממנו משהו שנראה לנו שלא מגיע לנו - נבקש כי זה מה שהוא רוצה.

והאמת היא: שהתוצאות הטובות והמבורכות ביותר - מגיעות דווקא כשהעושה את הפעולה לא חושב על התוצאה.

כמו פנחס שכלל לא היה בטוח שהוא יצליח במה שהוא עשה, ושהוא ישרא חי. וודאי לא ידע איזה שכר יקבל בגלל מה שהוא עשה.

א פרייליכן און א לעכטיג'ן שבת ידידכם: ישעיה יצחק פרידמאן

לבלתי תהיה סגור מהם

שבר על שבר נשברו תלמידיו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע, כאשר בדיוק לאחר שמונה חדשים מהסתלקותו (י"ט ניסן תקל"ב), עלה גם רבו המגיד הקדוש הרבי ר' בער ממעזריטש זי"ע לגנוי מרומים (י"ט כסלו תקל"ג), ועדת ה' הרגישא כצאן אשר אין להם רועה.

ביקשו התלמידים למנות את אחד מהאריות שבחבורה למלא את מקום כבודו של הרבי, שכעת הורגש חסרונו ביותר, וכולם נשאו עיניהם בתלמידו המובהק הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע, אלא שהוא בענותנותו סירב בכל תוקף.

ואולם משגברו עליו הפצרותיהם של בני החברא, החליט לעשות דרכו אל המגיד הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע, ולהתייעץ עמו בדבר, ונימוקו עמו: "על המגיד מזלאטשוב שורה רוח הקודש, והוא בוודאי יורה לי להימנע מכך כשיראה בשפלות מעשי". אך ביקש מאת אחד מגדולי וזקני החבורה שילווחו בדרכו לשם, לליווי זה היו לו שני נימוקים: האחד - שישמש כעד למען יאמינו הקהל שהמגיד מנעו מההנהגה; והשני - שאם יוכיחו המגיד על מעוטי ערכו ושפלות מעשי, יחזק אותו הזקן ואף ימליץ בעדו לפני המגיד...

רבי שלמה עשה את השבת בצילו של המגיד, והמגיד כיבדו ביותרת הכבוד. לאחר השבת באו בניו של המגיד וביקשוהו לרבי שלמה שיואל להישאר שם לעשות שבת נוספת, משום שראו כי שהוא בצל הקודש הסב קורת רוח מרובה לאביהם המגיד. "האם בטוחים אתם בדברכם?", תמה רבי שלמה בענותו רוחו, "הלא הכבוד שעשה לי אביכם במשך השבת, לא היה אלא כדי שלא לבייש אותי ברבים, אבקש אפוא שתשאלו את פיו אם אכן רוצה שאישאר כאן לשבת נוספת, ותספרו לי במדויק מה היתה תשובתו..."

לא באים למלחמה בלי נשק

יש השואלים: קשה לי להתרכז בתפילה, מה עלי לעשות בעת שהמחשבות זרות מצפים אותי? שאלה זאת דומה לחייל שבא לשדה הקרב בלי נשק, וכעת הוא שואל את המפקד: יורים, מה עלי לעשות?

התשובה ברורה: לשדה הקרב לא באים בלי נשק, עם אויב אי אפשר להלחם בלי חרב וחנית. לתפילה לא באים בלי הכנה, בלי ידיעה בגמרא רש"י ותוספות, ובלי להכין את המוח לעבודת התפילה, שהיא התעסקות המחשבה והלב בגדלות ה' ובאמונתו, באהבתו וביראתו.

התפילה איננה יכולה להיות פרט שולי ביום, לא רק מפני שהיא עיקר האידעשקייט של יהודי, וכמאמרו של המגיד שהיא הופכת את האדם מ'דם' היינו בעל חי, ל'אדם' שיש בו אלף - אלופו של עולם, שהקדוש ברוך הוא שירה בלבו -

אלא גם מפני שמבחינת הלכתית במצוות תפילה ישנם כמה וכמה מצוות דאורייתא שהינם יסוד היסודות של יהודי, דהיינו מצוות אהבת ה' יראתו וכו', וכמו שכתב הרה"ק בעל התניא באגרותיו (אגרת י'): "וגם האומרים תפלה מדרבנן לא ראו מאורות מימיהם, כי אף שנוסח התפלה ומנינה ג' פעמים ביום הוא מדרבנן, עיקר ענינה ומהותה הוא יסוד כל התורה, לדעת את ה' להכיר גדלו ותמארתו בדעה שלימה ומושבת בבית הלב, שיתבונן בזה כל כך עד שתתעורר נפש המשכלת לאהבה את שם ה' ולדבקה בו ובתורתו ולחפץ מאד במצותיו, אשר כל עין זה נעשה לנו בזמן הזה על ידי אמירת פסוקי

נכנסו הבנים אל אביהם הגדול ושאלו את פיו, ענה להם המגיד כי מוטב שישוב רבי שלמה לביתו. "מדוע?", תמחו הבנים. ענה להם המגיד: "יהודי כזה, שכל העולמות, העליונים והתחתונים, תלויים במעשיו ובמחשבותיו, הרי כשאני נמצא בביתו יתכן שיתבלבל בתנועה קלה, ויזעזע בכך את כל העולמות חלילה! ואיך ארדיב עוז בנפשי לקחת אחריות ולהזמין שישאר כאן עוד?".

משבאו בני המגיד ומסרו לו את תשובת אביהם, רץ רבי שלמה ונכנס לחדרו של המגיד הקדוש. "מה אתם רוצים ממני?", בכה לפניו רבי שלמה, "האם גם כאן האמת נעדרת?...!"

"אהובי רבי שלמה!", פנה אליו המגיד בהערצה רבה, "שמא רוצים אתם לשבת בבקתה קטנה ולעבוד את השי"ת בהצנע לכת? הלא כדאי הוא לוותר על כל עבודת הקודש, ולטבוע בטיט ורפש עד לכאן (הראה על צווארו) ואפילו עד לכאן (הראה מעל לצווארו), כדי להציל ולו נשמה אחת של יהודי ממעמקי הקליפות! סעו נא למחוזכם, הוציאו נא נשמות ישראל מתהומות הרפש, והגביהו אותן אל אביהן שבשמים!".

אכן כך לימדונו צדיקי החסידות, כי פעמים שעל הצדיקים ועל כל העוסקים בהנהגה ובחינוך נפשות ישראל, מוטלת העבודה לדרת מן ההר אל העם, כדי להגביה נשמות ישראל מעמקי המצולות אל רום המעלות, ואם אכן עושה שליחותו נאמנה ינצל מכל נזק, וכדבר האמור בספר הקדוש 'נועם אלמלך' (פרשת שלח ד"ה ועבד) בשם רבו המגיד הקדוש הרבי ר' בער ממעזריטש זי"ע:

"דהנה יש ב' גווי צדיקים, דהיינו יש צדיקים שמוכרחים להיות פרושים ומובדלים מבני אדם, כי כאשר יהיו בין העולם יוכל להיות שיפלו ממדרגתם הנכונה להם, ויש צדיקים שמעורבים בין העולם ומדברים עמהם ואף-על-פי-כן אינו נופל ממדרגתו, ואדרבה הוא מחזירם למוטב. על דרך

ששמעתי הפירוש מרבי ומורי הרב הגאון הקדוש המנוח מורינו דוב בער דק"ק ראוני נשמתו בגן עדן: 'ולא הסריח בשר קודש מעולם' (אבות פ"ה מ"ה), ופירש, מי שהוא בשר קדוש, שהוא צדיק גמור, אינו מסריח לעולם, אף כשהוא מעורב עמהם ומדבר עמם. וזהו 'ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת' (במדבר יד, כד), היינו אף שדיבר עמהם אף-על-פי כך לא נפל ממדרגתו, ואדרבה 'וימלא אחר' לגמרי וק"ל".

על כגון דא מובא בספר הקדוש 'אמרי פנחס', על הכתוב בפרשתנו, פרשת פנחס (כו, יז): "יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה וגו' ואשר יוציאם ואשר יביאם", ופירש רש"י: "בזכויותיו", וכה מובא שם:

"שמע (הרה"ק רבי פנחס מקארלין זי"ע) בשם הרב דפולנא (הרה"ק בעל 'תולדות יעקב יוסף' זי"ע), שהקשה לו חתנו הרב דחמעלניק זצ"ל (הרה"ק רבי אברהם דוב זי"ע), דמשמע אני הייתי יכול להנהיגם בזכויות, ואתה תמנה גם כן איש שינהיגם בזכותו. ואיך אמר העניו מכל האדם דברים כאלו. והשיב, שיש שתי בחינות באדם בעבודת השי"ת: א' שאינו יכול לעבוד אלא בהתבודדות כמו נח שנכנס לתיבה וכו', הב' גם בין אנשים יכול לפעול פעולותיו להתערב בין בני אדם ולהיות דבוק בהשי"ת. וזה שאמר משה רבינו ע"ה, אני לא יכולתי לעבוד רק בהצנע שעליתי למרום, ואפילו בארץ הייתי פרוש מן הבריות, כדאיתא באור החיים על פסוק (דברים א, א) אלה הדברים אשר דיבר משה וגו', שלא דיבר כלל עם בני אדם רק בדברי תורה. ואתה תמנה עליהם אדם אשר יוציאם ואשר יביאם בזכויותיו, שיוכל להנהיג אותם ולהתערב עמהם, ואפילו הכי יעבוד השי"ת".

להל' הילולת הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע הי"ד - כ"ב תמוז עפ"י: 'מזקנים אתבונן'

הלכה ומעשה

הרה"ג ר' יודל וויינגארטן שליט"א י"ר מכון יסוד החסידות

חיזוק נפלא לאדם המתאמץ ואינו מצליח לדחות מאיתו את המחשבות זרות, גילה המגיד ממעזריטש (מגיד דבריו ליעקב סימן רמב): ויהיה לו התלהבות מזה שהוא שושבינא דמטרוניתא -שמשית ליהוד השכינה, כמו שאיתא בזוהר (ויקרא יג). חזי במאי ברא אתינן לגבך, וזה שמתגבר את עצמו זה הוא עיקר העלאה למחשבה לשורשו עד כאן לשון המגיד, ועל יסוד נפלא זה מוסיף המגיד, וזהו חידוש גדול.

ומבאר המגיד, שכמו שכשכין תינוקות של בית רבן, הרי אין הכוונה להכאיב להם, אלא כדי לגרום להם להכניע את עצמם, כך המלחמה במחשבות זרות היא על ידי עצם המלחמה: בכל פעם שדוחים מחשבה זרה, ומנסים להתגבר לחזור לעבודת התפילה, מחלישים בכך את כח הסטרא אחרא. נמצא כי כאשר אתה נלחם במחשבות זרות שלך, בימים אלו, גם אם ניסית עשרים פעם ולא הצלחת, דע לך, שבכל ניסיון כזה, החלשת את הסטרא אחרא, וכאשר יחלפו ימי החושך, תהיה תפילתך בהירה ומאירה יותר מאי פעם.

בעצם דחיית המחשבה זרה מתגדל כבוד הבורא, כמו שביאר בעל התניא (פרק כז): זאת היא מדת הבינונים ועבודתם לכבוש היצר וההרהור העולה מהלב למוח ולהסיח דעתו לגמרי ממנו ולדחותו בשתי ידיים, ובכל דחיה ודחיה שמדחה האדם את המחשבה זרה ממחשבתו נכנעת סטרא אחרא למטה ולמעלה, וכמו שהפליג בזוהר בגדול נחת רוח לפניו יתברך כשנכנעת הסטרא אחרא, שעל ידי זה מתגדל כבודו של השם יתברך יותר ויותר.

פרקי אמונה (לב) מסלול עוקף ששמו בטחון

ביאור על "דרוש הקיווי" להרמח"ל (ו)

נמשיך להביא בעה"י פיסקה פיסקה מדברי הרמח"ל ב'דרוש הקיווי', עם ביאור קצר בדרכי העבודה בסייעתא דשמיא:

כבוד המלך שבוטחים בו

וזה, "לישועתך קויתי". כי זהו כבוד המלך שבוטחים בו. בא חבוקוק והעמידה על אחת - אמונה - תקוה:

בענין זה מצינו במדרש (מדרש תהלים מזמור כה) מעשה היה בקיסטון, והיה שם איש גדול, והיה לו שם במדינה, והיה שם איש אחד, והיו שומרי המדינה עוברין, מצאו אכסנאי אחד ותפסוהו, אמר להם אל תכוני בן ביתו של מלך אני, כיון ששמעו כן הניחוהו, ושמרוהו עד הבקר, בבקר הביאוהו אל בית המלך, ואמרו בן ביתך מצאנו אמש, אמר לו המלך בני אתה מכיר אותי, אמר לו לאו, אמר לו אם כן היאך אתה בן ביתי, אמר לו בבקשה ממך אני איני בן ביתך, אלא אדוני המלך בך אני בטחתי, שאלמלא לא אמרתי כן היו מכין אותי, אמר להן המלך: הואיל ובטח בך, הניחו לו.

והנמשל הוא, שכאשר נקלע אחד לצרה ותולה עצמו ומשליך יתבו על מלך מלכי המלכים הקב"ה, אף שאין המלך מכירו מפאת חטאיו ועונותיו, אך כיון שתולה עצמו במלך ובטח בו, הרי זה כבוד למלך, ומיד חס עליו המלך ומצילו מצרותיו.

ע"י קיווי - יוצא מהגהנום

המקוה אפילו נכנס בגיהנום יוצא ממנו, שנאמר, "וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר", הוי"ה מאיר עליו.

וכמה מלאכים עליונים מעלים אותו המקוה [וזה] "אבר כנשרים", ומסתלקים עמו למעלה.

זה קשור ליסוד הגדול שגילה הרמח"ל, שאם האדם מסלק מדעתו הרהורין בישין לבקש חשבונות רבים ולהחליט בנפשו שלא מגיע לו שפע מחמת עוונותיו, אלא סומך לבו על ה' שבוודאי ייטיב לו ללא שייכות למעשיו, אזי גם בעלותו לעולם הבא הוא עדיין מחוץ להנהגת המידות דהיינו הנהגת 'זעיר אנפין' הבודקת את האדם מידה כנגד מידה, אלא מחובר להנהגת 'אריך אנפין' שמעל המידות, ושם יש הנהגה אחרת 'אע"פ שאינו הגון ואינו כדאי'.

וכל החשבונות הרבים יש להשאיר רק בשעה קבועה בסוף היום לחשוב חשבונות של עולם ולהיות ממארי דחושבנא, אבל בשאר היום אין להכנס למחשבות הללו ואין למשוך על עצמו דינים על ידי מחשבות כאלו (ראה תניא פכ"ח), אלא יש להמשיך את הנהגת הרחמים והחסד.

נמצא שעל ידי הקיווי עולה למעלה לקומת הרצון הנקרא 'אריך אנפין', וזהו סוד 'וקווי הוי"ה יעלו אבר' שעל ידי התקוה עולה לשם הוי"ה שהוא קומת הרצון, ומלאכים עליונים מעלים אותו לשם.

וראה בספר תקט"ו תפילות לרמח"ל (תפילה עא): אל אחד יחיד ומיוחד, הרי אין תקוה לאדם

אלא בך, שכן שמת אותו בתוך כל האויבים שהם חיילות יצה"ר שנאמר בהם 'צופה רשע לצדיק ומבקש' וכו', ואתה שמת תפלה שהיא השכינה להיות מתעלה בה מכל האויבים שנאמר 'אם תקום עלי מלחמה בזאת' וכו', אם אין תפלה נשמעת מה מקוה נשאר לבני אדם, הלא אתה אל אמת וזה העומד אפי' בזמן החשך והצרה, שמי שקורא אותך באמת לא תשוב תפלתו ריקם בכמה כח שאתה נותן בכנפים שלה לעלות כנשר זה לגבך, שלא יוכל שום א' להגיע אליה שהיא מתעלה מכל מיני קטרגונים, כנשר זה שמתרומם מכל החצין, ומי הוא התפלה שמתסלקת יותר, תפלה היוצאה בקיוי, שכל שאר התפלות מתייגעות בדרך ונא' בהם אשר קרך בדרך וכו', ואתה עיף ויגע, אבל התפלה העולה בקיוי, בה, וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר וכו', ולא יעפו, הרי בקיוי זה אנו מעלים התפלה לפניך ואתה קבל אותה באמת שלא תשוב ריקם מלפניך, לישועתך קויתי ה'. עכ"ד.

והנה מהות הגיהנום הוא עונש ותוצאה של הפירוד הגדול שהיה בו האדם במשך חייו, כאשר רואה צדיקים מתענגים ומתעדינים בזיו השכינה בגן עדן, והוא כה רחוק, וזהו העונש הגדול ביותר לאדם בהאי עלמא.

"אין שום דרך להגיע

אל הגאולה רק באמצעות הגלות, שאנו יושבים כבר קרוב לאלפיים שנה, עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו, ואין אנו יודעים מתי קץ הפלאות, ובכל זאת מתחזקים בתקות עולם, ובכך מתחברים וממשיכים את האור אין סוף כאן לתוך חשכות העולם, ובזה נגרם שלימות התיקון"

אבל מי שזכה להגיע לדרגת 'תקוה', הריהו מקושר בתכלית הקישור ברבון עלמין, כי ה'תקוה' גבוהה יותר מתפילה ומפעולות מעשיות, שהרי זהו עצם הקשר באין סוף על ידי תקוות אין סוף, ולכן מובן מאליו שהמקוה אינו שייך לגיהנום, ואפילו באם נכנס - יוצא ממנו לאלתר כי אין זה מקומו.

וכתב בספה"ק שומר אמונים (מאמר השגחה פרטית פרק ד) בשם הבעש"ט: שאם האדם ח"ו באיזו צרה שלא תבא ח"ו, אז הסגולה שלא יתפלל כלום על צרותיו בעת ההיא, רק יחזק לבבו לה' מאד בבטחונו באלהיו, ואז ישראל נושע בה'. ואני השפל הכותב, גם בדידי בחנתי זאת כמה פעמים והיה לפלא זה העיצה מהבעש"ט זיע"א. והוא ענין

הפלא ופלא למי שיזכהו ה' להתחזק בביטחון בעת הזאת' עכ"ל.

וכך מובא בשם הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע (מדרש פנחס אות קנז): שמעתי ממנו, כשבא על אדם איזו צרה רח"ל, וצר לו מאד, אין לו תקנה רק שיבטח בחדס עליון בל ימוט, ואז לא יעשה שום דבר ושום רפואה כלל, רק לבטוח. ואפילו שלא להתפלל ולא לילך למקוה וכדומה, רק לבטוח'. ע"כ. ולפעמים, כאשר האדם אינו ראוי להתעורר מעצמו להתדבק באין סוף, אלא חפץ כל היום בגילויים והשפעות של הקב"ה, ואינו בר הכי להתדבק בעצם עצמותו ית' ולהתענג על עצם הדביקות, אזי מרחמים עליו מלמעלה ושולחין לו איזה דוחק ומצוק ואז מתדבק באין סוף על ידי התקוה.

הקיווי הוא סוד הטהרה

ותקוותו היא טהרתו. "מקוה ישראל" ממש, כי הוא במדרגה עליונה שאין עושה בו פגם - "אם חטאת מה תפעל". וזהו סוד התשובה שהוא ממש שב אל מקורו, והס"א לא יכלה לו, ונאמר, "שובה ישראל עד ה'". כן המקוה הוא ממש בוקע בקו תקוות, ועושה נקב וסדק לעלות תחת כסא הכבוד, וזה, "לישועתך קויתי ה'".

פשטות לשון הכתוב 'מקוה ישראל הוי"ה' היא שהתקוה של ישראל היא הקב"ה שהם מקווים אליו.

אך רבי עקיבא מפרש הפסוק שבאופן של לשון נופל על לשון, כי 'מקוה' הוא גם לשון 'מקוה טהרה', והוא מפרש ששם הוי"ה הקדוש הוא מקוה טהרה לישראל המתדבקים ומתבטלים אליו.

וכאן נקט הרמח"ל באופן משולב, כי התקוה לישראל היא ה'מקוה' שלהם המטהרתם מכל חטא ועון.

וכאשר עולים על ידי התקוה עד לעצם שם הוי"ה הקדוש שמעל כל ההגבלות והצמצומים, לא ניכר במקום הנעלה ההוא שום חטא ופגם, כי במקום גבוה כזה נאמר (איוב לה, ו-ז) 'אם חטאת מה תפעל בו ורבו פשעך מה תעשה לו, אם צדקת מה תתן לו או מה מידך יקח'.

וזה סוד התשובה המטהרת את חטאי האדם, כי התשובה פירושה שהאדם שב אל מקורו ושורשו העליון שהוא שם הוי"ה הקדוש, כמו שנאמר 'שובה ישראל עד הוי"ה אלקיך', ושם אין שליטת כוחות הטומאה והס"א, כמו בתוך מקוה המים שהוא מקום הטהרה אשר הטומאה מתבטלת שם לגמרי.

וכן על ידי התקוה מגיע לאותה דרגה של טהרה וביטול, כמו הנכנס לתוך מי המקוה ושם מתבטל אל המים, וכן על ידי התקוה מתבטל לגמרי להקב"ה גם כאשר שכלו מתנגד לכך באמרו 'עבר קציר כלה קיץ ועדיין לא נושענו' ובכל זאת מתגבר בתקוותו להקב"ה מעל ההגיון ונגד הטבע והמציאות, ובכך עולה ומתעלה מעל גדר המקום והזמן והשכל והטבע ומגיע עד שם הוי"ה הקדוש, בסוד הכתוב 'לישועתך קויתי הוי"ה'.

א בארדיטשוב'ע קנאות

הרוחות סערו באותו בוקר, בבית הכנסת 'קהל חסידי יראים'. פריצה גדולה אירעה היום. כשאורח נגש ל'עמוד' בלי גרטל, וי"א שגם מבצבץ 'כלי' מכיס חולצתו.

התחיל וויכוח עז בין מתפללים, האם להעיר לו, או להעבירו ממשרת החזן שחמד לעצמו.

"צריך גם לדון לכף זכות", התערב ר' גר, "זו מצוה מדאורייתא".

"אינך מתבייש?" קצף נגדו ר' יעקל, "לא מצאת לך עניין אחר לדון לכף זכות, רק במקום של פריצת גדר שגדרו חכמינו?"

"אין זה ממש גדר כי אם מנהג, ולבזות נפש מישראל הוא איסור דאורייתא!"

פניו הסמוקים של ר' יעקל הוסיפו אודם. "לבזות נפש מישראל... הרי על העובר עברה בפרהסיא כגון דא, נאמר: הלוא משנאך ה' אשנא ובמתקוממך אתקוטט! הוא ידע את המנהג, אנשים העירו לו - והוא התעלם".

"האם לא שווה לוותר פעם על מנהג, בשביל אהבת ישראל?" ניסה גד בקול מפיס.

"מה?" עיני יעקל כמעט יצאו מחוריהן, "וכי על זה מסרו נפשם רבותינו הקדושים כשהקימו ביזע ובעמל את הקהילה! אולי מוטב כי תפנה אל ה'בהכ"ס המזרחיטי, שם יאהבו את דעותיך..."

"את אשר יאהב יוכיח"

ההיגיון השטחי רואה את הכל בשחור לבן: או שאני קנאי, או שאני פשוט ומקרב את כולם.

אבל אם נעמיק בדבר נראה, כי הדברים אינם מוכרחים להיות בגדר סתירה. הקנאות אינה צריכה להיות על חשבון אהבת ישראל, והאהבה אינה אמורה להמעיט את הנאמנות לתורה והתקיפות לכל דבר שבקדושה.

מה יקרה אם הבן האהוב שלנו, יתקרב אל מחבת רותחת, ישיט את אצבעו לעבר השמן המבעבע...

האם נעמוד אדישים?

אין מי שלא איכפת לו שבנו ייכוה חלילה וחם. אין מי שיעמוד בצד בפנים שלווה, כשבנו מטפס על עץ גבוה ורועע. אין מי שיוותר לילדו אם יתפרץ אל תוך הכביש בחפזו, בשעה שרכבים דוהרים בו רצוא ושוב כמראה הבזק.

ומה עם אהבה? כלום יש אב שונא את בנו?

אדרבה - היא הנותנת! דווקא מפני שהוא בני אהוב, אני דואג עליו וחרד לשלומי קרביי מתהפכים בתוכי, ומחשבות אימה מבעות את רעיוני, אם חלילה יקרה לו משהו.

כך צריכה להיות הגישה, כלפי כל אדם מישראל. מצווים אנו לאהוב כל נפש מישראל כנפשנו, ולרצות בטובתו כל הימים. ציווי זה מחייב אותנו לגמול חסדים כפי יכולתנו, לתרום צדקה, לשמח את הבריות, ולהזהיר בכל מאודנו מכל שמץ אונאה, קנטור וצער. ציווי זה מחייב אותנו גם לדאוג לשמירת קהילתנו הקדושה, ולכל נשמה יהודית לבל תיפול ברעה שאולה, שלא תסטה מדרך החיים.

אהבת-ישראל אמיתית, מביאה לידי קנאות. וקנאות אמיתית, צריכה שתנבע מתוך אהבה.

קנאות ממתיקה דינים

פנחס בן אלעזר קינא את קנאת ה' צבקות. הוא עשה מעשה אכזרי בטבעו; לקח רומח בידו, וידקור את האיש הישראלי ואת האשה המדינית והרגם נפש. הקדוש ברוך הוא החזיק לו טובה, ומה שגר נתן לו?

"לכן אמור, הנני נותן לו את בריתי שלום".

הוא קיבל כהונה. שמהותה חסד - מידתו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום. איש חסידית!

מה הולך כאן? זה השכר המגיע לקנאי?

האם ללוחם עז נפש שהרג מחבל-פצצה-מתקתקת, להבדיל אלפי הבדלות, היינו מעניקים זכות להיות שלום-בית-מאכער...?

יזמא לאור ע"י

ממלכת אש החסידות העולמית (ע"ד)

לקבלת תליון לארצות ולזהירות - טלפון: 02-5026558 פקס 02-5702061

a025026558@gmail.com

בכלל לא. מה הקשר ללוחם עז נפש, לאיש שלום ורך הלבב.

אולי היינו מעניקים לו עיטור כבוד של ניצחון גבורה.

אבל האמת היא, כאמור, שפנחס לא פעל משנאה. הוא היה מונע מאש של אהבה להשי"ת וגם לישראל בניו, ומשום כך לא יכול לסבול לרגע אחד שתימצא מספחת ממארת כזאת בעם ישראל, הממיטה על העם כולו קטרוג נורא ואיום.

הקב"ה אף משבח את קנאותו שהיתה 'בתוכם'. וקנא את 'קנאתי'. הקנאות של אבינו שבשמים מגיעה רק מתוך אהבה.

למבקש שלום כזה, שמוסר נפשו ומסוגל אף להרוג נשיא בישראל כדי להשיב חרון אף ה' מעל עמו - לו ראוי ברית שלום.

ורק הוא מתאים להמשיך כהונת אהרן וחסדיו.

אין מתאים לחדד נקודה זו, מאשר בעל ה'קדושת לוי', סגורון של ישראל. במקרים מסוימים נוח לתלות עצמינו באילן גדול, ולהתיישר למעשיו של כל אחד ואחד, ולהימנע מלמחות בעת הצורך, כי אנו רואים רק סניגוריא.

בא ה'בארדיטשובער רב זי"ע בכבודו ובעצמו, ואומר לנו: לא ולא. לא לכך התכוונתי. עת לקרב, ועת לרחק, אהבת ישראל צריכה שתבוא ממקום של אכפתיות, וזה אומר גם לא לחשות אם משהו אינו כראוי.

אלא שיש לזכור לאהוב גם בשעת התוכחה. לא לשכוח לרגע מה הסיבה שאני מוחה. לא כי אני מחפש לשפוך חמת, לא כי רצוני שיעוף לכל הרוחות - אלא כי אני דואג לנשמתו, לילדי, לו, לנשמתו. ואני דואג לעם ישראל שיהיו מעשיהם רצויים לפני המקום.

למעשה:

1 כשיש לי ביקורת על חב"ר, על אחד ממתפללי בית הכנסת או על קהילה מסוימת - אתבונן בעצמי היטב: האם אני מסוגל להתפלל עלי/עליהם בשמונה-עשרה מתוך אהבה ודאגה אמיתית, שיהיו להם חיים נעימים וטובים, ושישפרו דעותיהם וישובו בלב שלם?

2 אזכיר לעצמי: לא האדם רע כי אם המעשה, ואיך אוכל להניח לריע אהוב כמוהו לשגות במעשה גרוע כזה?

פניית
של הארון
תשובה

מחפשים חב"ד חיותות וערכית שתהיה בלב הבחורים??
חב"ד שתהיה ותעשיר את המשתתפים בשרשי החסידות ותלדיה??

חב"ד מעשייה וחיותות עם קליקרים על

היסטוריה חסידית

עם שאלות מעשיות ומאגיות
מכת ארון ימים שיש בהם
מסלול חב"ד עשיר וחסידות מקיפה
אודות תולדות והשפעות החסידות לדורותיה
מחלק ומסדר לצי מיר הדורות וקופות שונות בייסוד החסידות
בהדפסת חב"ד שמשון בנדיקט שליט"א

לפרטים: הרב ר' שמשון בנדיקט
052-769-57-72
b0527695772@gmail.com או בדוא"ל

היום
שיש בהם

הוצאת
הפניות שונות

אתגרי קליקרים
מעשייה ידע

הוצאת
הפניות שונות